ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การเปลี่ยนแปลงลำคับกรดอะมิโนในแคปซิดโปรตีน ของฮิวแมนพาร์เอคโคไวรัส I ต่อสมบัติทางชีวภาพบาง ประการ

ผู้เขียน

นายสุรกิจ ขันธรักษ์

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ชีววิทยา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ คร. ยิ่งมณี ตระกูลพัว

บทคัดย่อ

ชิวแมนพาร์เอกโกไวรัส 1 เป็นไวรัสที่ติดเชื้อในระบบทางเดินอาหาร ระบบทางเดินหายใจ
และระบบประสาทส่วนกลาง โครงสร้างประกอบด้วยกรดนิวคลีอิกเป็น RNA สายเคี่ยว ห่อหุ้มด้วย
แคปซิดโปรตีน ในโปรตีนโครงสร้าง VPI พบว่ามีกรดอะมิโน Arginine-Glycine-Aspartic acid
(RGD) ซึ่งเป็นบริเวณที่ไวรัสใช้ในการจับกับโมเลกุล integrin เพื่อเข้าสู่เซลล์ ในการวิจัยครั้งนี้ได้
ศึกษาความสำคัญของกรดอะมิโนที่ตำแหน่ง +1 (methionine), +2 (alanine) และ +4 (leucine) ถัด
จากกรดอะมิโน RGD ต่อการเข้าสู่เซลล์ของไวรัส จากผลการทดลองพบว่าไม่สามารถเตรียม
cDNA ของไวรัสที่มีการตัดกรดอะมิโนตำแหน่ง +1 และ +2 ส่วน cDNA ของไวรัสที่มีการแทรก
กรดอะมิโนที่ตำแหน่ง +4 สามารถเตรียมได้ หลังจากแทรกนิวคลีโอไทด์สายสั้นเข้าสู่ full-length
cDNA cassette vector ของชิวแมนพาร์เอกโคไวรัส 1 ที่ตัดด้วยเอนไซม์ตัดจำเพาะ SacII และ
BsaMI เมื่อเตรียม RNA ของไวรัสจาก cDNA โดยใช้วิธี in vitro transcription และนำ RNA เข้าสู่
เซลล์เพาะเลี้ยงโดยใช้ lipofectin พบว่าสามารถตรวจพบอนุภาคไวรัสที่กลายพันธุ์ในตำแหน่ง +4
คือ HAN insertion, RAN insertion และ LAN insertion โดยความสามารถในการเกาะติดกับตัวรับ
บนผิวเซลล์ของ LAN insertion ใกล้เคียงกับ wild type ส่วน HAN insertion และ RAN insertion

สามารถเกาะติคกับตัวรับบนผิวเซลล์น้อยกว่า wild type ถึงแม้ว่า HAN insertion กับ RAN insertion ทำให้ความสามารถในการเกาะติคกับตัวรับบนผิวเซลล์น้อยลงแต่อัตราการเพิ่มจำนวนของ insertion mutant ทั้ง 3 ชนิคไม่แตกต่างกับ wild type คังนั้นการแทรกกรคอะมิโน HAN และ RAN จะมีผลกระทบต่อการเกาะติคของไวรัสกับตัวรับบนผิวเซลล์มากกว่าการแทรกกรคอะมิโน LAN

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title

Alteration of Amino Acid Sequence in Capsid Protein

of Human Parechovirus 1 on Some Biological

Properties

Author

Mr. Surakit Kuntaruk

Degree

Master of Science (Biology)

Thesis Advisor

Lecturer Dr. Yingmanee Tragoolpua

ABSTRACT

Human parechovirus 1 (HPEV1) is a common pathogen that causes gastrointestinal tract, respiratory tract and central nervous system infections. Human parechovirus 1 has single stranded RNA surrounded by capsid protein. VP1 structural protein contains an Arginine-Glycine-Aspartic acid motifs (RGD), which is an integrin binding region for host cell entry. In this study, the importance of amino acids at position +1 (methionine), +2 (alanine) and +4 (leucine) from the RGD motif were investigated on virus entry. The results showed that amino acids at +1 (methionine) and +2 (alanine) positions were not deleted from cDNA of HPEV1 mutants while cDNA of HPEV1 insertion mutants at +4 (leucine) position were prepared by ligation of mutated nucleotides into full-length cDNA cassette vector of HPEV1, which was cut by restriction enzymes SacII and BsaMI. After in vitro transcription, mutated RNAs were transected into cell culture using lipofection and virus mutants, LAN insertion, HAN insertion and RAN insertion could produce. The binding capacity of LAN insertion mutant was similar to wild type virus whereas the binding capacity of HAN and RAN insertion mutants were less than wild type virus.

Moreover replication rate of all insertion mutants were similar to wild type virus although binding capacities of HAN and RAN insertion mutants were less than wild type virus. Thus, HAN insertion and RAN insertion affected capacities of binding to cellular receptor more than LAN insertion.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved